

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Чорноморський національний університет імені Петра Могили
Освітня програма	36148 Журналістика
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	061 Журналістика

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

21.12.2020 р.

Справа № 1234/АС-20

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 06 "Журналістика" у складі:

Бондаренко Тетяна Григорівна – головуєчий,

Andrii Sinko,

Katerina Sirinyok-Dolgaryova,

Roman Shulyk,

Viktoriia Romaniuk,

Volodymyr Sadivnychy,

Андрій Близнюк,

за участі запрошених осіб:

Фінклер Юрій Едуардович – гарант ОП,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Чорноморський національний університет імені Петра Могили
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	36148
Назва ОП	Журналістика
Галузь знань	06 Журналістика
Спеціальність	061 Журналістика
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 7, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Заявленою метою освітньої програми: 1) спрямована на підготовку дослідника, хоч в усіх документах зауважено, що для акредитації подано освітньо-професійну програму; 2) мета освітньої програми не корелюється з місією ЗВО; 3) не продемонстровано відповідність ОП із стратегією закладу вищої освіти.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

Під час розроблення освітньої програми взято до уваги думки всіх стейкхолдерів освітнього процесу.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

ОП враховує тенденції медіаринку, що підтверджене залученням стейкхолдерів. Під час розроблення ОП не чітко сформульовано напрацювання, узяті в аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Стандарт вищої освіти за другим (магістерським) освітнім рівнем зі спеціальності 061 «Журналістика» відсутній. ФК і ПРН відповідають Національній рамці кваліфікацій за фахом, що затверджене постановою Кабінету Міністрів України 2011 р. «Про затвердження національної рамки кваліфікацій».

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг ОП та окремих освітніх компонентів відповідає вимогам законодавства (стаття 5 Закону України «Про вищу освіту») щодо навчального навантаження та становить 90 кредитів ЄКТС. Нормативна частина 63,5 кредиту, із них 335 аудиторних годин і 1570 годин самостійної роботи. Вибіркові дисципліни – 26,5 кредиту, із них 265 аудиторних та 530

самостійної роботи. За нормативним блоком дисциплін навчального плану аудиторне навантаження становить 33% від загальної кількості годин (кредитів ЄКТС).

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Студенти на практиці застосовують отримані теоретичні знання та формують фахові компетенції на базі медіацентру ЧНУ ім. П. Могили, а також у редакціях миколаївських ЗМІ, що є базами практик (зокрема, ТРК «МАРТ», редакції газет «Вечерний Николаев», «Родной причал»), під керівництвом представників медіагалузі (запрошених викладачів-практиків). Під час зустрічей ЕГ із представниками ЗВО підтверджено факт, що ПРН пов'язані з вивченням як обов'язкових, так і вибіркового дисциплін за блоками: обов'язкові формують основні компетентності, а вибірково дисципліни посилюють їх. На сайті розміщені силабуси освітніх компонентів, що входять до структури ОП, але вони не впорядковані. Специфіка ОП має чітку практичну зорієнтованість, натомість у навчальному плані переважають дослідницькі компоненти («Педагогіка вищої школи», «Теорія і практика медіадосліджень», «Теорія та історія соціальних комунікацій, глобальні й локальні меді»). Варто чітко окреслити взаємозв'язок структурних компонентів навчального процесу (наукового та практичного).

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст освітньої програми відповідає предметній сфері спеціальності, що зорієнтовано на медійні методи й технології, проектний менеджмент. Зокрема, опанувати навички професійної діяльності студентам дають змогу вибірково компоненти ОП.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Індивідуальна освітня траєкторія в ЧНУ формується вибірково дисциплінами, індивідуальними темами в межах усіх компонентів ОП, дипломного проектування відповідно до професійних інтересів студентів, вибором баз практик, реалізацією професійної спеціалізації та роботою в конкретному сегменті журналістики (культурній, спортивній, політичній, соціальній тощо) під час навчального процесу; можливостями участі в програмах академічного обміну та здобуття неформальної освіти й самоосвіти. Згідно зі звітом про самооцінювання, формування індивідуальної освітньої траєкторії в ЧНУ забезпечене ЗУ «Про освіту», «Статутом університету», положеннями ЧНУ ім. П. Могили щодо навчально-наукової та іншої діяльності університету («Положення про проведення практики в ЧНУ ім. П. Могили», «Положення про неформальну освіту», «Положення про систему рейтингової оцінки», «Положення про академічну доброчесність. Порядок перевірки академічних текстів на плагіат», «Положенням про організацію освітнього процесу», «Положення про порядок перезарахування освітніх компонентів та визначення академічної різниці», «Етичний кодекс ЧНУ ім. П. Могили», «Стратегія інтернаціоналізації ЧНУ ім. П. Могили на 2018 – 2023 рр»). ОП передбачає «Здатність самостійно визначатися із професійною спеціалізацією і працювати в конкретному сегменті журналістики (культурній, спортивній, політичній, соціальній тощо)», що забезпечено вибором навчальних дисциплін. До процедури формування індивідуальної освітньої траєкторії студентів входить вибір дисципліни згідно зі своїми фаховими інтересами після ознайомлення зі змістом кожної на кафедрі.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

Унікальність ОП полягає в її спрямуванні на формування практичних умінь здобувачів освіти. Цьому сприяють як ОК, так і технічні можливості матеріально-технічної бази медіацентру ЧНУ. Передбачено три види практики. ПРН сформульовані відповідно до актуальних потреб медіагалузі та узгоджені зі стейкхолдерами, що підтверджене угодами про співпрацю, договорами на проведення практики та подальше працевлаштування студентів ЧНУ ім.П.Могили з ТОВ «Редакція газети «Родной причал», ТОВ «Редакція газети «Вечерний Николаев», КП ТРК «МАРТ», ТОВ «Редакція науково-популярного ілюстрованого журналу «Пам'ятки України: історія та культура». ОП та НП не уніфіковано щодо форми навчання (денна чи заочна). У звіті про самооцінювання зазначено, що у 2020-2021 н.р. навчаються 9 студентів денної форми навчання і 5 студентів заочної. Програмне наповнення практики не відповідає специфіці медіа, які представлені як роботодавці. ОП надала відгуки від редакторів друкованих видань, проте виробнича практика націлена на роботу в телевізійній та аудіальній індустрії.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

Програмні результати навчання заплановані в ОП, освітні компоненти, що забезпечують їх досягнення, а також методи та форми навчання передбачають опанування здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills): здатності до комунікації, міжособистісного спілкування, конфлікт-менеджменту, роботи в команді, лідерства, логічного й системного мислення. Це підтверджене в документах ЗВО і під час інтерв'ювання ЕГ здобувачів.

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Професійний стандарт відсутній.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

Аналіз ОП, навчального плану та звіт ЕГ підтверджують відповідність фактичного навантаження здобувачів досягненню цілей та програмних результатів навчання. Спількування ЕГ зі здобувачами підтвердило факт врахування побажань студентів щодо включення окремих дисциплін за вибором.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

ОП не передбачає дуальної форми освіти.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому на навчання за ОП є чіткими, зрозумілими, не містять дискримінаційних положень і оприлюднені на офіційному веб-сайті ЧНУ імені Петра Могили.

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

Правила прийому на навчання за ОП є коректними й логічними. На сайті ЧНУ абітурієнти мають змогу ознайомитись з усією потрібною для них інформацією: навчальний план, освітня програма, програми вступних випробувань, бази практик тощо. Кожен охочий може знайти інструкцію для реєстрації на ЄВІ / ЄФВВ. У правилах вступу відсутня інформація щодо перехресного вступу бакалаврів.

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ЗВО визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, регламентоване «Положенням про порядок перезарахування освітніх компонент та визначення академічної різниці», «Положенням про організацію освітнього процесу в Чорноморському національному університеті імені Петра Могили» та «Положенням про проведення міжнародного стажування студентів ЧНУ ім. П. Могили», що оприлюднені на офіційному сайті ЧНУ ім. П. Могили. Ці документи регулюють процеси визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності.

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ЗВО чинні «Положення про організацію освітнього процесу в Чорноморському національному університеті імені Петра Могили» та «Положення про неформальну освіту». Ці документи регулюють визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Під час зустрічі ЕГ зі здобувачами заявлено про факт визнання результатів навчання, отриманих на онлайн-курсах, тренінгах і семінарах, як оцінки за конкретну тему, але документальних підтверджень ЗВО не надав.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Для регулювання форм та методів навчання ЗВО має чинні «Положення про проведення практики в ЧНУ ім. П. Могили», «Положення про неформальну освіту», «Положення про систему рейтингової оцінки», «Положення про академічну доброчесність. Порядок перевірки академічних текстів на плагіат», «Положення про організацію освітнього процесу». Методи навчання та викладання відповідають принципам академічної свободи. Це також закріплено у Статуті ЧНУ. На ОП реалізовано студентоцентризований підхід до навчання та викладання. Студент є суб'єктом освітнього процесу. Усі матеріали необхідні для навчання розміщують у системі Moodle з індивідуальним доступом кожного здобувача.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

На офіційному сайті ЗВО розміщено силабуси навчальних дисциплін, що входять до ОП. Інформування здобувачів освіти та викладачів про цілі, зміст й очікувані результати навчання, порядок і критерії оцінювання в межах окремих ОК відбувається під час засідань кафедри. Це оприлюднюють на офіційному сайті. Для оперативного інформування здобувачів існує Facebook-сторінка «Школа журналістики ЧНУ ім. П. Могили» та Telegram-канал «Школа журналістики». У травні 2020 року проведено опитування всіх здобувачів освіти ЗВО щодо академічної доброчесності на платформі Google Forms, але не конкретизовано за ОП.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

На ОП навчання й дослідження проходять через участь у фахових тренінгах, конференціях, круглих столах із журналістської проблематики. Функціює науково-дослідницький студентський гурток «Медіакомпас». Здобувачі освіти виконують завдання науково-дослідницького спрямування під час виконання завдань у межах дисциплін. Кількісні та якісні показники наукової роботи здобувачів цієї ОП експертній групі не надано.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Під час зустрічей ЕК зі стейкхолдерами освітнього процесу підтверджено факт періодичного оновлення ОП ЗВО відповідно до результатів моніторингу думки стейкхолдерів та вимог сучасності.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

Студенти та викладачі ЗВО реалізують своє право на міжнародну академічну мобільність. Наразі налічує близько 6-ти чинних договорів про академічну мобільність з іноземними університетами-партнерами. ОП не передбачає програм для подвійних дипломів. Відповідність цього підкритерію докладно підтверджена у висновку ЕГ. За період існування ОП випадків академічної мобільності не виявлено.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

У ЗВО чинні "Положення про порядок і методичку проведення заліків та екзаменів", "Положення про систему рейтингової оцінки" та "Положення про порядок створення та організацію екзаменаційної комісії". Ці документи регламентують форми контрольних заходів та критерії оцінювання. У результаті спілкування ЕГ з представниками здобувачів, які навчаються на ОП, підтверджено своєчасність та доступність інформації щодо критеріїв і форм проведення контрольних заходів. Також повідомлено про те, що здобувачі можуть отримати необхідну інформацію про критерії оцінювання у внутрішньому профілі на платформі Moodle, що повідомлено в самоаналізі й підтверджено скрин-шотами, на прохання ЕГ.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

Стандарт вищої освіти відсутній.

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють

процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ЗВО чинне “Положення про порядок і методику проведення заліків та екзаменів”, що регламентує порядок подання апеляції та проведення повторного контрольного заходу. Звіт ЕГ засвідчує, що здобувачі освіти повністю задоволені комунікацією на рівні “студент-викладач” і конфліктних ситуацій між ними не виникало.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

ОП керується внутрішніми документами ЗВО “Положенням про академічну доброчесність ЧНУ імені Петра Могили” та “Етичним кодексом ЧНУ імені Петра Могили”. Водночас існує практика підписання здобувачами та викладачами декларації про дотримання академічної доброчесності, приклади якої надано ЕГ. Для перевірки кваліфікаційних і наукових робіт ЗВО використовує систему “Unicheck”. Під час експертизи ЕГ виявлено, що популяризація академічної доброчесності відбувається в межах конкретних дисциплін (“Педагогіка вищої школи”, “Теорія і практика медіадосліджень”), існує “Дорожня карта розбудови доброчесності ЧНУ ім. П. Могили”: плакати в аудиторіях, що популяризують академічну доброчесність. Бесіда ЕГ зі здобувачами підтвердила знання студентами основних вимог щодо дотримання академічної доброчесності. У відповіді ЗВО, наданій на звіт ЕГ, повідомлено випадки порушення з боку студентів: списування під час контрольної роботи, групове виконання домашнього завдання замість індивідуального, недбале ставлення до персональних даних у журналістських матеріалах. До здобувачів, які порушили ці умови, застосовано повторне виконання роботи з повторним оцінюванням.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Відповідно до даних, отриманих із самоаналізу, професійна та академічна кваліфікація викладачів повної мірою відповідає цілям і програмним результатам навчання ОП. Під час зустрічі з ЕК викладачі підтвердили факт участі в різних форматах підвищення кваліфікації та стажувань, результати яких потім упроваджують у межах дисциплін, які вони викладають на цій ОП. Це підтвердили під час зустрічі ЕГ і здобувачі, які зазначили прагнення забезпечити студентів конкретними професійними навичками.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

У ЗВО чинне “Положення про проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів)”. Це документ, який чітко регламентує процедури конкурсного відбору. Кандидатів на відповідність кваліфікації вимогам вакантних посад перевіряє кадрова та конкурсна комісія, яка під час укладання трудових відносин аналізує всі дані кандидата, зокрема рейтинг викладача за результатами опитування студентів щодо якості викладання. Для підтвердження фахових компетентностей кандидат проводить відкриту лекцію чи практичне заняття в присутності завідувача та членів кафедри.

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Представники професійного середовища беруть активну участь в організації та реалізації освітнього процесу, зокрема в проведенні опитування щодо якості ОП, участь в обговореннях ОП на засіданнях кафедри, укладання договорів про співпрацю щодо баз практики. ЕГ отримала підтвердження щодо залучення роботодавців (у вигляді опитування).

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

Роботодавці залучені до реалізації освітнього процесу на ОП, безпосередньо викладаючи дисципліни та проводячи майстер-класи, зустрічі, тренінги зі здобувачами. Детальну інформацію про це відображено у звіті ЕГ.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

Відповідно до “Положення про підвищення кваліфікації педагогічних, науково-педагогічних працівників”, ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів як науковців, зокрема введено практику компенсації витрат на публікацію статей, фінансування відряджень (зокрема закордонних) на участь у семінарах, конференціях, конкурсах та друк методичних матеріалів, авторефератів дисертацій за кошт університету. У відповіді ЗВО на висновок ЕГ надано чіткий перелік чинників щодо сприяння ЗВО професійному розвитку викладачів. Звіт ЕГ підтверджує факт можливості поєднання викладацької діяльності з роботою в практичній сфері тощо.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

Академічна свобода викладачів є основною стратегією роботи ЗВО. Це підтверджує співпраця з міжнародними партнерами, до програм яких викладачі мають змогу долучатися. Відповідно до звіту ЕГ, з'ясовано, що отримані навички та результати під час участі в цих заходах викладачі використовують під час роботи зі здобувачами ОП.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

Матеріально-технічне забезпечення ОП перебуває на високому рівні. У звіті ЕГ надано вичерпний перелік професійного обладнання навчальної лабораторії журналістики "Медіацентр". Студенти мають легкий доступ до навчально-методичних матеріалів, про що написано в самоаналізі та підтверджено під час бесіди ЕГ зі здобувачами.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

Доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів є безоплатним для студентів і викладачів. Про це написано в самоаналізі та підтверджено під час бесіди ЕГ зі стейкхолдерами.

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти. ЗВО сприяє підтримці фізичного здоров'я, тому для студентів обладнано спорткомплекс, спортзали та водно-спортивну станцію, а центр соціально-психологічної підтримки, професійного розвитку та сприяння працевлаштуванню систематично проводить індивідуальні / групові психологічні консультації. ЗВО надав відповідь на звіт ЕГ, де уточнює, що рівень задоволеності здобувачів освітнім середовищем у цілому відображений у документі «Якість освітнього процесу (звіт за результатами дослідження оцінних суджень студентів)» 2020 р. (у таблиці 7.4.1, с. 163 – 165, таблиці 7.4.2, с. 165 – 168). Деталізація відповідей за окремими спеціальностями подана після узагальнених результатів звіту.

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

ЗВО надає належну інформаційну підтримку здобувачам освіти через офіційні джерела (деканат, кафедра), соціальні мережі, месенджери та офіційну сторінку Школи журналістики. Соціальну та психологічну підтримку здобувачам забезпечує студентська профспілка, Центр соціально-психологічної підтримки та студентський психологічний гурток. Під час зустрічі з ЕГ здобувачі зазначили, що куратори регулярно проводять консультації щодо освітнього процесу та постійно комунікують зі студентами (особливо в умовах дистанційного навчання).

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

Протягом існування ОП на ній не навчалися здобувачі з особливими освітніми потребами. Однак створено належні умови для реалізації прав на освіту особами з особливими освітніми потребами. Чотири корпуси та три гуртожитки облаштовані пандусами. Також облаштовані спеціальні аудиторії та кімнати особистої гігієни. Окрім цього, на офіційному сайті ЗВО розміщена інформація для людей з інвалідністю.

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ЗВО чинне “Положення про порядок реагування на випадки булінгу (цькування), сексуальних домагань та дискримінації”. Цей документ чітко регламентує розв’язання конфліктних ситуацій на ОП. Крім цього, у ЗВО функціює Центр соціально-психологічної підтримки професійного розвитку та сприяння працевлаштуванню, який активно інформує учасників освітнього процесу. Зокрема, проводить спеціалізовані семінари та круглі столи спільно з представниками студентського самоврядування. За час існування ОП конфліктних ситуацій, випадків дискримінації не виявлено. Результати спілкування зі стейкхолдерами це підтвердили.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

У ЗВО чинні “Положення про організацію освітнього процесу”, “Положення про академічну доброчесність” та “Рекомендації щодо порядку створення та перегляду освітньої програми”. Ці документи регламентують процес розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП. Зустріч з ЕГ підтвердила дотримання всіх вимог.

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

Здобувачі вищої освіти залучені до перегляду ОП. Ця процедура описана “Положенням про студентське самоврядування” і “Положенням про Студентське наукове товариство (Раду молодих науковців)”, підтверджена під час зустрічі ЕГ із представниками студентського самоврядування.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об’єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Роботодавці безпосередньо залучені до навчального процесу (як викладачі-практики за сумісництвом, голови ЕК). Проведено опитування серед роботодавців, через заповнення Google-форм щодо змісту ОП, наявних у ній компетенцій та програмних результатів. За результатами скориговано ОП та додано низку нових компетенцій, зазначених у звіті ЕГ. З огляду на науковий і дослідницький напрями, які програма позиціонує як свою перевагу, варто урівноважити навантаження між освітніми напрямками. Зокрема, продемонструвати зв’язки з освітньо-науковими програмами інших ЗВО.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар’єрного шляху випускників освітньої програми

ЗВО передбачено механізми збирання інформації щодо кар’єрного шляху випускників ОП. Випускників на цій програмі поки не було. Під час зустрічі ЕГ зі стейкхолдерами підтверджено, що існує потреба в кадрах регіону, тому випускники можуть працевлаштуватися за фахом. Документів, що підтверджують цей факт, немає.

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

У ЗВО чинне “Положення про організацію методичної роботи кафедр”, що регламентує процес та терміни перегляду освітніх програм відповідно до вимог ринку й зауважень стейкхолдерів. ННЦ “Школа журналістики” залучає роботодавців до участі в опитуванні щодо змістового наповнення навчального плану спеціальності. Згідно з отриманими результатами, запроваджують зміни, зокрема додають нові дисципліни, зазначені у звіті ЕГ.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Акредитація цієї ОП проходить уперше. У самоаналізі та під час зустрічей стейкхолдерів з ЕГ звернено увагу на недостатню підготовленість до онлайн-навчання в період карантину.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

У ЗВО чинні “Положення про організацію освітнього процесу”, “Положення про академічну доброчесність” та “Етичний кодекс Чорноморського національного університету імені Петра Могили”. Розроблено дорожню карту, відеокурс про академічну доброчесність, який проходять усі студенти першого року навчання, після чого підписують

декларацію про академічну добросовісність. У випадку негативної оцінки представників професорсько-викладацького складу студентами представники навчально-методичного відділу та адміністрації відвідують їхні заняття.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є чіткими й зрозумілими. Вони висвітлені на офіційному сайті ЗВО, Статуті ЗВО, Етичному кодексі ЗВО та низці положень. Під час зустрічі ЕГ зі студентами підтверджено, що всі учасники освітнього процесу з ними ознайомлені.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

На офіційному сайті ЗВО оприлюднено ОП, але зазначено не всю потрібну в ній інформацію. Зокрема, це дати та форми навчання. Немає опублікованого проєкту ОП для внесення пропозицій до нього.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

На офіційному сайті ЗВО в достатньому обсязі оприлюднена інформація про ОП (цілі, очікувані результати навчання та компоненти) для інформування зацікавлених осіб.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Найважливіша практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Мета й цілі освітньої програми варто сформулювати так, щоб точніше увідповіднити місію та стратегію ЗВО. Сформулювати та додати до ОП чіткі позитивні практики й напрацювання, що базуються на досвіді аналогічних вітчизняних і закордонних програм.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

З огляду на потребу формування практичних фахових навичок випускників, рекомендовано змінити в навчальному плані зміст практики, з огляду на специфіку роботи в різних видах медіа (цифрові, друковані, аудіовізуальні медіа). Для вдосконалення структурно-логічної схеми рекомендовано впорядкувати освітні компоненти, відповідно до задекларованого напрямку ОП.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Варто додати інформацію щодо перехресного вступу до ОП та на сайт.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Для аналізу отриманих у ході опитування даних рекомендовано формувати конкретні діаграми для розсилання поштою викладачам. Це спростить пошук потрібної інформації у великих звітах та заохотить співробітників дізнаватись про ці дані й покращувати їх. Рекомендовано забезпечити процедуру моніторингу якості навчальних дисциплін для своєчасного оновлення ОП, з огляду на сучасні ринкові запити й потреби здобувачів.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рекомендовано провести додаткову роботу зі здобувачами освіти щодо знання норм і правил академічної доброчесності.

Критерій 6. Людські ресурси

Публікаційна активність викладачів не є суттєвим недоліком. Однак рекомендовано підвищити її та збільшити залучення до науково-педагогічного стажування. Розробити механізм прозорості залучення стейкхолдерів до зміни ОП.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рекомендовано проводити регулярні опитування щодо реального доступу студентів до матеріальних ресурсів.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Для покращення умов дистанційного навчання рекомендовано створити низку відеолекцій, підготовлених викладачами кафедри журналістики та медіацентром ЗВО. Така добірка лекційних курсів допоможе студентам засвоїти необхідні знання в умовах дистанційного навчання. Рекомендовано забезпечити спільні наукові заходи з освітньо-науковими програмами інших ЗВО для розвитку майбутніх науковців, розширити коло стейкхолдерів академічною спільнотою.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рекомендовано додати всю інформацію, яка відсутня в ОП, та стимулювати здобувачів брати участь у перегляді ОП, зокрема через їх активне інформування про те, що відбувається процес прийому пропозицій. Наприклад, електронною поштою.

Критерій 10. Навчання через дослідження
не застосовується

4. Додатки

Відсутні

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

БОНДАРЕНКО ТЕТЯНА ГРИГОРІВНА